

સમ્યગ્ જ્ઞાન ન મળે તો વાંધો શું ?

- (૧) જ્ઞાન વિના શાન નહીં,
- (૨) જ્ઞાન વિના ભાન નહીં,
- (૩) જ્ઞાન વિના સન્માન નહીં,
- (૪) જ્ઞાન વિના ધ્યાન નહીં,
- (૫) જ્ઞાન વિના કેવળજ્ઞાન નહીં.

જ્ઞાન સાચું હોવું જોઈએ. કાચમ ટકનારું હોવું જોઈએ. અને જીવને સદૈવ આંતરમસ્તી-આંતર સુખ આપનારું હોવું જોઈએ. જીવનમાં બીજું બધું મળ્યું હોય પણ જ્ઞાન ન મળ્યું હોય તો બધું નકમું છે.

જીવનજ્ઞાન, વ્યવહાર જ્ઞાન, કેળવણી જ્ઞાન, વ્યાપારજ્ઞાન કે દેશ - વિદેશનુક જ્ઞાન હોવું યથાયોગ્ય જરૂરી છે. પરંતુ તે બધા કરતાં ધાર્મિકજ્ઞાન હોવું વધુ જરૂરી છે. કેમ કે જે જ્ઞાનથી જીવને શાંતિ ન મળે કે આત્માની સ્વતંત્રતાનો સાચો આસ્વાદ ન મળે તો બાકી બધા વિષયનું જ્ઞાન એ સંસારના પ્રલોભનમાં ફસાવનારું કે જન્મ-મરણમાં વધારે કસવનારું બની રહે છે. ધાર્મિક જ્ઞાન એટલે વિવેકજ્ઞાન સાચી દિશા બતાવનારું જ્ઞાન અને આત્મને જ વધારનારું જ્ઞાન.

પ્રત્યેક વ્યક્તિ અંતરથી વિચાર કરે કે આ સંસારનું બધું કસીને - મેળવીને પણ મેં વાસ્તવિક સુખ-શાંતિ મેળવ્યાં છે ? આત્માની સાચી સ્વતંત્રતાનો અહેસાસ અનુભવ્યો છે ? મારું જીવન ખુદને સંતોષ કરક બન્યું છે ?

જો ના - અંતરથી આવતી હશે તો તેનો મતલબ સાચું જ્ઞાન હજી આપણે પ્રાપ્ત કર્યું નથી. સાચું જ્ઞાન મેળવવાની ઈચ્છા- ઝંખના કે અનિવાર્ય જરૂરિયાતરૂપે પણ લાગ્યું નથી તો સ.જ્ઞાનનો દોષક પ્રગટવ્યા વિના જીવનને કેવી રીતે અજવાળી શકીશું ?

અજ્ઞાનના અંધકાર કેવી રીતે હટાવી શકીશું ?

ચાલો સાચો સંકલ્પ કરીએ ! અંતરથી દ્રઢ નિશ્ચય કરીએ આંતરિક શક્તિને ઉજાગર કરવા હું આટલું કરીશ.

- સ્નેહ ટી.વી.પેપરની નિર્સ્થક વાતો છોડી સત્સાહિત્ય કે સંસ્કૃતી મેગેઝિનો વાંચીશ.
- ધર્મપ્રશ્નોત્તરી, વિદ્વાનોનો સત્સંગ કે વ્યાખ્યાનો સાંભળવા સમય ફાળવીશ.
- નવું અને સાચું જાણવા-સમજવા માટેના પ્રશ્નો કે જિજ્ઞાસાવૃત્તિને રૂંદું ફુંદું કરીશ.
- લોકનિંદ્ર, પારકી પંચાત, માત્ર દેખાદેખીની કે નિર્સ્થક વાત વિવાદથી દૂર રહીશ.
- જ્ઞાન કે જ્ઞાનીઓ સાથેનો સંપર્ક કે સંસર્ગ રાખવા પ્રયત્ન કરીશ.

તમે કરેલો થોડોક ચેન્જ, સાચી ભાવના અને મામૂલી પુરુષાર્થ નવા ઉચ્ચજીવનતરફ લઈ જશે.

તમે તમારૂં જ્ઞાનને વધારવા ચાહે છે ?

તમે સતત એકઠાણે પ્રગતિ કરવા પ્રયત્નશીલ છે ?

તમે બુદ્ધિનો વિકાસ વધુ થાય તેમ ઈચ્છો છો ?

જીવનમાં કશુંક વિશેષ મેળવવાની ઝંખના થાય છે ?

તમને વારંવાર મળતી નિષ્ફળતાથી અટકવું છે ?

આ બધા પ્રશ્નો ઈચ્છનો જવાબ તો 'હવે' જ હશે ! પરંતુ “ કર્યા વિના કશું મળતું નથી. અને કરેલું ક્યારેય નિષ્ફળ જતું નથી સાથે સાથે ઉતાવળે આંખા પાકતાં નથી. એ પણ નક્કર પરિણામો જોઈતાં હોય તો કાચમ યાદ રાખજો.

પાયાનાં આપેલું થોડુંક ધ્યાન, અંતરમાં ઉત્સાહનો સંચાર, અને કાર્ય કરવાની ઘગણ તમારૂં બદલાવ લાવશે જ. પરંતુ તે માટેની શુભ શરૂઆત ક્યાંથી કરીશું ? શેના ઉપર વધું ધ્યાન આપીશું ? તે માટે બરાબર શાંતિથી વાચન કરશો અને મનમાં લેશો.

(૧) જ્ઞાન-વિદ્યાન-કે ચાસ્ત્રવંત સાધુ-સંત પુરુષને જોતાં અંતરમાં આનંદ, ઉલ્લાસ અને સજ્જયો માનવો | જણાવવો.

(૨) અધિકજ્ઞાની પ્રતિ આવકાર આપવો, આદરભાવ અહેભાવ રાખવો અને તેઓની પ્રસન્નતા મેળવવા ભક્તિ કાર્ય કરવું.

(૩) નમ્ર બની જ્ઞાન મેળવવા માટે જિજ્ઞાસાવૃત્તિ જણાવવી.

(૪) યથોચિત અનુકૂળતા મુજબ જ્ઞાન-વિજ્ઞાનની પ્રશ્નોત્તરે શિષ્યભાવે ગ્રહણ કરવી.

(૫) કેવળ પુસ્તકિયા જ્ઞાન કરતાં અનુભવીઓનું પ્રેક્ટિકલ જ્ઞાન શીખવા તત્પર રહેવું.

(૬) નાની વ્યક્તિના જ્ઞાનની પણ અનુમોદના કરવી અને તેની સાચી સમજનો સ્વીકાર કરવો.

(૭) સાચું અને સાદું, જ્યાંથી પણ જાણવા, સમજવા, શીખવા મળે ત્યાંથી યથાચોગ્યરૂપે ગ્રહણ કરવું.

(૮) જ્ઞાનનો પુરુષાર્થ કરવામાં પાછા ન પડવું, કંટાળો-થાક-નિરસતા કે મૂડ આઉટના બેનર નીચે શીખવા સમજવા અને આચરવાની વાત છોડી ન દેવી.

(૯) ગુરુ-શિક્ષક, પ્રોફેસર-વકિલ, માતા-પિતા વગેરેને તોડી ન પાડવાં, અપમાન ન કરવું.

બોલતા બંધ થઈ જાય તેવા તર્ક કુતર્ક, કે અહં જન્ય જવાબ ન દેવાં.

(૧૦) જ્ઞાન-કે જ્ઞાનીના મહેત્સવો-અનુષ્ઠનો- પ્રસંગો ભાવસભર ઉજવવા, લાભ લેવો, કે અનુમોદવાં

(૧૧) કોઈના પણ જીવનની નેગેટીવ બાબતોમાં રસ લીધા વિના સાચું-સારું શીખવા મળે તેના ઉપર વધુ ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવું.

(૧૨) મા સરસ્વતીની નિયમિત આરાધના, વિશિષ્ટજ્ઞાપ મંત્ર, સંકલ્પ કરવા પૂર્વક અને વર્ષમાં ૧ વાર પૂજન ભણવું ભણાવવું. ઉપરોક્ત બાબતો કેવળ ઉપદેશાત્મક કે સલાહાત્મક ન સમજતાં ઘરમૂળથી ફેરફાર કરતી વિકાસની સાચી કેડીએ ચડવા વિચારજો.

તમારું સંતાન ભણાવામાં પાછળ રહે છે ?

જ્ઞાન ચડતું નથી ? ભણોલું ભૂલી જાય છે ?

બસબર યાદ રાખી આગળ વધે તેવું ઇચ્છો છો ? પરંતુ...

તમારું સંતાન ૧૨ વર્ષથી નીચેનું હોય તો...

(૧) એક કામ કરો. તેમને પ્રેમથી, વાસ્તવસલ્યથી, અવસરે કડક થઈને ભણાવવા માટે ધ્યાન આપો. તમે માત્ર ટક ટક ન કરો. તેને સહાયતાથી બેસાડો, શીખવાડો, સમજાવો, તે ધીરે ધીરે સુધરશે.

સવારે પરમાત્માના અને સરસ્વતી માતાના ફોટાના દર્શન વંદન કરો|કરવો.

સરસ્વતી માતાની છબી | ફોટા સામે ૧|૨|૩ સ્તુતિગાન ભાવથી કરો | કરવો.
અને ઘૂંપ-ઘીપકની પૂજા કરવો.

કોઈપણ સૂત્ર-પાઠ-વિષય મધ્યમ ગતિએ ધ્યાનથી વાંચો | વંચાવો.

પાઠ કરતી વખતે સ્પષ્ટ ઉચ્ચાર મોટેથી કરો | કરવો

પાઠ કરતી વખતે તે તે વિષયનાં કાલ્પનિક ચિત્રોને કે પ્રસંગોને યાદ કરો કે યાદ અપાવો.

તે તે વિષયના નિષ્ણાતો, આદર્શયાત્રો કે તેની ઉંમરના અધિક હોંશીયાર બાળકોની પ્રશંસા (સપ્રમાણ) તેને ઉત્સાહ ચડે તેવી રીતે કરતાં રહો. સાત વાતાવરણમાં રાખો, સાત મિત્રો સાથે રાખો.

કોઈપણ વિષય અઘરો-મુશ્કેલ કે કષ્ટવાળો નથી માત્ર અલ્પ પ્રયત્ને જાણી,

સમજી કે યાદ રાખી શક્ય છે, તેવું ઠસાવો. ભણાતર ભારણુપ ન લાગે તે ધ્યાન રાખવું.

તમારું સંતાન ઉપર ઉપર પ્રયત્નોમાં વધુ પડતું ટી.વી. ચેનલ, કાર્ટુન સીરીઝોમાં અટવાઈ જાય, તે માટે પહેલેથી ધ્યાન આપો. પ્રેમથી કે સમજાવટથી, ન જ સુઘરતું લાગે તો તમારું સંતાન ઉપર સીધો ગુસ્સો ન ઉતારતાં કે ટક ટક ન કરશો. ઘરની અન્ય વ્યક્તિ ઉપર ગુસ્સાના દેખાવથી સંતાનો માટે ઠપકા છે. પનીશમેન્ટની વાતો કરો. અવસરે ટેમ્પરે સજા પણ કરો. તે નાની ઉંમરમાં નહીં સુઘરે તો મોટા થયા પછી બંનેને બધાને પસ્તાવાના વારા ઘણા ઘણાં બનતાં આવે છે. બહુ લાડ-પ્રેમ તેના ભાવિને બગાડે છે. તો અતિ કડકઈ નફરત કે ન ફિક્કર બનાવે છે. તેની શરૂઆતમાં જ ધ્યાન આપશો. તેની વાતોમાં રસ લેશો તો તે તમારે કુળદાયક જ બનશે. તેનું ભવિષ્ય સુઘરશે.

તમારું સંતાન ૧૨ વર્ષથી ઉપરનું હોય તો અને મંદ જ્ઞાનશક્તિ હોય તો...

- પોતાના પ્રિય પરમાત્મા તથા મનગમતા સ્વરૂપવાળી મા સરસ્વતી દેવીની મૂર્તિ કે ફોટાના નિયમિતપણે ભાવથી દર્શન-વંદન કરો કરાવો.

- મા ને સફેદ વસ્તુ વધુ પસંદ છે તેથી જમતાં પહેલાં શ્વેત વસ્તુનું દાન (દૂધ-ભાત વગેરે) આપવું તથા તેને પ્રથમ મોંમા મુકી પછી ભોજન કરો.

- મા ને સ્નેહ ધૂપ-દીપ ની (મંત્ર બોલવા પૂર્વક) પૂજા કરવી.

- સ્નેહ આખંડપણે ગુરુગમથી એક નિશ્ચિત મંત્રનું ગ્રહણ કરી માનો મંત્ર જાપ કરવો.

અથવા ઐં ઐં નમઃ । નો સવા લાખનો જાપ કરવો. ઐં બીજા મંત્ર લંબાવીને બોલવું.

શક્ય હોય તો આયુર્વેદિક સ્મૃતિવર્ધક ઉપચારો ઔષધોનું સેવન કરાવી શકાય. બજારની તૈયાર કરતાં જાતે કે વિશ્વાસુ પાસે કરાવવાથી ઘણો લાભ મેળવી શકાય.

શક્ય હોય તો વર્ષમાં એકવાર સરસ્વતી મહાપૂજા(પૂજન) ભણાવું-ભણાવવું ૨૭ ગાંઠનો મંત્ર જાપ કરેલો સફેદ દોરો બંધાવવો. અવસરે માતાની આસ્તી ઉતારાવવી. શક્તિ હોય તો ચુંદડી ઓઢાડવી. આભૂષણ પહેરાવવું. કે બાળકને પ્રભાવના કરાવવી.

ખાસ, જ્ઞાન કે જ્ઞાનની આશાતનાથી બચવું. જ્ઞાનની સર્વ સામગ્રી કે વસ્તુને શાંતિથી લેવી-મુકવી પણ ઘા ન કરવો. અપશબ્દો કે તોછડા વાક્ય ન બોલવાં. માતા-પિતાનું શિક્ષકનું અને ગુરુનું કહેલું માનવું. અથવા તેઓ ખુશ થાય તેવું કરવું.

પરીક્ષાકાળે શ્રી સરસ્વતી માની આરાધના કેવી રીતે કરશો ?

પરમાત્મા અને સરસ્વતી માતાના મંદિરે કે કોટા સામે પ્રથમ ૩ નમસ્કાર ગણવાં .
સ્તુતિ : નિવ્વાણ મગ્ગે વરુણણણ્યં....!

- કુંદિદુગોઙ્ગીર તુષાર વખા....!

- યા કુન્દે કુન્દે તુષાર હર ઘવલા...

- વગેરે સ્તુતિ વિભાગમાંથી જોઈને રા|૩|૫ સ્તુતિ બોલવી તથા ભક્તામર ઓત્રની પાંચમી, છઠ્ઠી, અને પંદરમી ગાથા શાંતિથી-ભાવથી ગણવી .

- સરસ્વતી માની વાસક્ષેય પૂજા કરવી .

ૐ શ્રી સરસ્વતી દેવ્યૈ વાસક્ષેયં સમર્પયામિ સ્વાહ્ય ।

તાજા જાઈ-જુઈના સહેદખીણા ફૂલ હોય કે ગુલાબ કે કમળ હોય તો મંત્ર બોલી પુષ્પ ચડાવવું .

ૐ શ્રી સરસ્વતી દેવ્યૈ પુષ્પં સમર્પયામિ સ્વાહ્ય ।

સુગંધી ઘૂપ કે અગરબત્તી કસી મંત્ર બોલવા પૂર્વક ઘૂપ પૂજા કરવી .

ૐ શ્રી સરસ્વતી દેવ્યૈ ઘૂપં સમર્પયામિ સ્વાહ્ય ।

ૐ શ્રી સરસ્વતી દેવ્યૈ દીપં સમર્પયામિ સ્વાહ્ય ।

અનુકૂળતા હોય તો અક્ષત, નૈવેદ્ય અને ફળ અથવા કોઈ એક દ્રવ્ય માની સમક્ષ ઘરવાં .

ૐ શ્રી સરસ્વતી દેવ્યૈ અક્ષતં | નૈવેદ્યં| ફલં સમર્પયામિ સ્વાહ્ય ।

ત્યારબાદ ભાવપૂર્વક હૃદયે મા ને નમસ્કાર કરવાં . એક મનપસંદ નાનકડું ઓત્ર અથવા ગીત (હે શારદા મ - હે શારદે મા... હે શારદે માં) ગાવું ત્યાર પછી મંત્ર જાપ દરરોજ જે પોતે જે કરતાં હોય તે અથવા ઐ નમઃ ની ૧૦|૫| કે ૧ માળા ગણવી . પછી ગુરુ ભગવંત હોયતો વંદન કસી મસ્તકે આશિષ મુકાવવા .

આ જ આરઘનામાંથી જે-જે કરવું હોય તે દરરોજની આરઘનામાં ગોઠવી શકાશે .

સમયની અનુકૂળતા ગોઠવી, જેટલું શક્ય હોય તેટલું પણ પુરુ મન લગાવીને કરવાથી લાભ થશે . બાહ્ય ભક્તિ સાથે અંતર ઉલ્લાસવાળું થાય તો વિશેષ લાભ થશે .

પાંચ જ્ઞાનના ખમાસમણા દેઈવી . અંતમાં ભાવસભર પ્રાર્થના|સંવેદના| વિનંતી વગેરે જે સુઝે તે કરવું બે, પાંચ મીનીટથી શરૂઆત કરવી .

“જે કર્મે, જેટલું કર્મે, જેવા ભાવથી કર્મે તે બધું ગુણાકરમાં જીવને પ્રાપ્ત થાય છે”

આત્મીયભાવે અંગત વાત, શાંતિથી વાચી શકો તો...

સમ્યગ્ (સાચુ) જ્ઞાન એ તમારી ઉર્જાને પાવરફુલ બનાવે છે. એ ઉર્જાને સતેજ બનાવવા સરસ્વતી માતાની આરાધના, ભક્તિ અને મંત્ર જાપ વધુ ઉપયોગી નીવડે છે.

સર. માની ધૂપ-દીપક-કુલ-કુળાદિ બહિરંગ ભક્તિ કરતાં પણ તેમના પ્રત્યે અત્યંત શ્રદ્ધાં, અહ્વેભાવ, આદર (બહુમાન) ભાવ, અંતરંગ, ભાવ-ભક્તિ હૃદયમાં હોય તો તે ચડિયાતી શ્રેષ્ઠ પુસ્વાર થાય છે.

જ્ઞાનના ઉપકરણો-સાધનો, વસ્તુઓ પ્રત્યે પણ અંતરની લાગણી હોય અને જ્ઞાની-વિદ્વાન, કે વડીલ ગુરુજનો પ્રત્યે હૃદયનો સાચો બહુમાન ભાવ, વિશ્વાસ ભાવ કે સમર્પણનો ભાવ હોય તો તે સર.મા ની કર્મલી ભક્તિ જ છે. આરાધનાનો જ એક પ્રકાર છે.

વિનય કે નમ્રતા વિનાનું મળેલું જ્ઞાન એ જીવને ઉંઘી દિશામાં દોડાવે છે. તેમાં બહુ બુદ્ધિવાદી, તર્કવાદી, કે અનાત્મવાદી બનવામાં મા ના આશિષ મળતાં કે કૃપાતાં નથી પરંતુ પરમાર્થી, પસંપકારી અને પવિત્રજીવન બનાવવામાં મા ના આશિષ ભળતાં હોય છે. તે માટે વધુ સદાચાર, સાદગી અને મૂક સેવાનો મંત્ર એ સર.મા નો જ જાપ મંત્ર છે. સમજી સદ્ગુણોને જીવનમાં ધારવા પ્રયત્નો કરજો...

આટલું આગળ વધવા પ્રયત્ન કરજો...

સરસ્વતી મા પાસે ભાવથી હૃદયે મનની બધી વાતો જણાવવી, ક્ષમાપના માંગવી.

સરસ્વતી માનું મનથી સાક્ષાત્ સ્વરૂપ, અતિશય શ્વેત, પુંજવાળું વિચારવું, સ્થિર કરવું.

સરસ્વતી માનો સ્થિર હૃદયથી ચોક્કસ મંત્ર જાપ શક્ય હોય તો વહેલી સવારે એકાંતમાં કરવો.

સરસ્વતી મા પ્રત્યે વારંવાર બાળકની જેમ શરણાભાવે, કાલી-ઘેલી ભક્તિરૂપ, સ્તુતિ સ્ત્રોત્રગાન મંત્રજાપ પહેલા અને પછી બંનેવાર થોડુંક થોડું કરવું.

સરસ્વતી મા ને માનસ પર ઉપર સ્પષ્ટપણે ઉપસાવવા પ્રયત્નશીલ રહેવું અને તેમાં ડુબી જવા કે લયલીન બનવા માટે સળતા-સહજતાદિ ગુણો કેળવવા.

સર. માતા આજના કાળે પણ ભક્તહૃદયને પ્રભાવિત કરે છે, આશિષ વરસાવે છે. ઉન્નતિના શિખરે પહોંચાડે છે. એમની પ્રસન્નતા કૃપા મેળવવા માનો ખસ હૃદયથી સ્વીકાર કરવો પડે છે. તેની સાચા હૃદયથી કરેલી-આરાધના ! ભક્તિ અવશ્ય ફળે છે.

એ શ્વેતપુંજ પ્રકાશિકાના આશક બની જવામાં ઉન્નતિના દ્વારા ઉઘડી જાય છે.

તમારી જીવનચિંતા, આર્થિકચિંતા કે દુન્યવી ચિંતા તમારે દૂર નહીં કરવી પડે. તે પરમશક્તિ જ તમારું, ધ્યાન રાખશે. માત્ર શ્રદ્ધા-ભક્તિ અને સમર્પણ, કરવાનું ચૂકશો નહીં.

મળેલ અવસરને અજવાળવા, અને તમારી અંદર રહેલી સુષુપ્ત શક્તિને ઉંચે ચડાવવા, દૃષ્ટિને મૂલગામી અને પારગામી બનાવવા.

વાણીને વિમલ તથા તને તેજસ્વી બનાવવા. અને આત્માને અંતરજ્ઞાન ગુણથી અજસ-અમર અકલંક બનાવવા, આરાધના સાધના કરશો.

જીવન વિકાસમાં મોટા અવરોધરૂપ કમસે કમ નવું જ્ઞાનાવરણીય કર્મ બાંધતાં અટકીએ તો કેવું સારું ?

(૧) ટી.વી. કે કમ્પ્યુટર જોતાં-જોતાં ભૂલે ચૂંકે ખાવું-પીવું નહીં. કે પાન-મસાલા ચાવવાં નહીં કેમકે દૂષિત વિચારો કે નુકશાન કરનારા તત્ત્વો તમારા બ્લડમાં સીધાં જ ભળી જતાં હોય તમને માયકાંગલાયણું નિષ્કૃણતા ટેન્શન કે ડીપ્રેશનમાં જલ્દી ઉતારી શકે છે.

(૨) બુટ-ચંપલ પહેણીને વાંચવું નહીં. કે સ.ઝ (અંતરણ)માં કશું જ વાંચવું લખવું કે ભણાવવું નહીં. કે.ક ન જોવું.

(૩) જમતાં-જમતાં એઠાં મોઢે વાતચીત ન કરવી કે મેગેઝીન-સાહિત્ય કે વાંચન સામગ્રી વાંચવી નહીં.

(૪) ધાર્મિક કે કોઈપણ લેખિત સામગ્રીવાળા કાગળ-કપડાં જીવન વપસણની કોઈપણ વસ્તુ લખેલી છાપેલી હોય તેના ઉપર બેસવું-સુવું નહીં ખાવું પીવું નહીં, કચરો ભસ્વવો કે કચરાપેટીમાં નાંખવું નહીં, ગંદકી લુંછવી નહીં, છાપા-મેગેઝીનથી કાચ સાફ કરવાં નહીં, વગેરે...વગેરે...

(૫) પેપર, મેગેઝીન, નોટબુક વગેરે લેખિત સામગ્રી કે જુના નવા પુસ્તકો પસ્તીરૂપે કે ગેરઉપયોગ થાય તેમ ન વેચવું કે ન આપવું.

(૬) જ્ઞાનના પુસ્તકો, છાપા, મેગેઝીનો કે લેખિત સામગ્રી, તથા પેન બોલપેન, દફતર, વગેરે જ્ઞાનસામગ્રીને સાચવીને લેવા-મુકવા પણ ઘા ન કરવા કે ફેંકવા (થો) નહીં કે તેના ઉપર પગ મુકવા નહીં.

(૭) વાતે વાતે ગાળો-અપણબ્દે- અસંસ્કારી ભાષા કે તોછડીરફ ભાષા એ હૃદયમાં રહેલી ગંદકી ભરેલી ગટર કહેવાય તેથી એ મોઢેથી તો ન જ કાઢવી.

(૮) પોતાના જ્ઞાન વિષે અભિમાન ન કરવું કે સ્વપ્રસંશા ન કરવી.

થોડું શાણપણ કેળવીએ ! થોડાસભ્ય-સંસ્કારી બનીએ ! થોડાક નમ્રબનીએ !

સાવધાન ! આજ્ઞાતના પાપથી બચીએ...

બુદ્ધિ અતિમંદ છે તેનું કારણ જ્ઞાનના સાધનો અને જ્ઞાની પુરુષની કરેલી આજ્ઞાતના છે.

ભણેલું યાદ રહેતું નથી કે વારંવાર બઘેથી નિષ્ફળતા મળે છે તેનું કારણ જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરનારને આપણો હેસન કર્યા છે, નિંદા, કુથલી કરી છે, અથવા તેમના પ્રતિ અવરોધ કે અંતરણ નાંખ્યો છે. તેનાથી હવે છૂટવા માટે શું કરીશું ? આજ્ઞાતના કંઈ કરવી ? ધ્યાનથી વાંચીએ.

(૧) ઘરમાં અંતરણ (સ.ઝ.) નું પાલન ન કરતાં હોય તો તે સમયે ભણાવું. ભણાવવું, બાળકોને લેશન વ. કરાવવાથી કે પુસ્તકો જોવાથી ભારે કર્મબંધ થાય છે વધુ પાપ બંધાય છે. તેથી દૂર રહેવું.

(૨) નોટો | પેઈજગણતી વખતે થુંકવાળી આંગળી ન કરવી.

(૩) અક્ષરવાળા પગલુંછણીયા કે કોથળા|કંતાનનો ઉપયોગ ન કરવો. લખેલા અક્ષરો હોય તેની ઉપર પગ મુકીને ચાલવું નહીં કે લખાણવાળા, પ્રિન્ટેડ પહેરવા કે ઓઢવાના વસ્ત્ર-બૂટ-ચંપલનો ત્યાગ કરવો.

(૪) લખાણ વાળા બિસ્કીટ પેંડા કે ખાદ્યપદાર્થો છોડવાં, પેન-પેન્સીલ વગેરેને મોઢામાં ન નાખવાં.

ટુંકમાં શાનવાળીકે અક્ષર, પ્રિન્ટવાળી કોઈપણ વસ્તુ પવિત્ર રહે આપણા થુંક, પરસેવા, મલ, મૂત્ર વગેરેનો સ્પર્શ ન થાય, ભોજનાદિમાં કે વપરાશમાં ન આવે તે માટે જીવનશૈલીને એડજસ્ટ કરવાની જરૂર છે.

મંદ બુદ્ધિવાળી, તોતડી, મુંગી, બહેણી રોગિષ્ટ કે પરવશ હોય તેવી વ્યક્તિની ક્યારેય મઝક - મશકણી, ન કરવી, ચાળા ન પાડવા, કે દુઃખ થાય તેવો વ્યવહાર ન કરવો.

શાન-શાનીની બાબતે ઈર્ષ્યા ન કરવી, જૂઠું ન બોલવું કે અપમાન કે તિરસ્કારનો ભાવ ન રાખવો.

આ તો સાચા રસ્તે આગળ વધવું હોય તો... બુદ્ધિની શાનની અને હૃદયની નિર્મલતા જોઈતી હોય તો....

ૐ નમઃ | મંત્રનો સવા લાખનો જાપ કેવી રીતે કરશો. ?

- સરસ્વતી માતાની છબી, મૂર્તિ, મંદિરનું સાથે રીતે ભાવો વધે તેવું સુશોભન કરવું.

- સુંદર વાતાવરણ, સ્વચ્છ (સફેદ) વસ્ત્રો, અને સુંદર (ઉચ્ચ) ભાવોમાં પ્રવેશવું.

- ૩ નવકાર, સ્તુતિ, દ્રવ્ય(અષ્ટપ્રકારી) પૂજા, કરવી.

- ઐ પરમેષ્ઠિનમસ્કારં...આત્મરક્ષા અને મૂલ મંત્રનું પ્રદાન કરવું.

(સર.મંત્ર પ્રદાનવિધિ કરવી)

- ----સંસ્કૃત બાકી--- આ બપ્પભટ્ટિસૂરિજી મ.નું સ્તોત્ર ગણવું.

ૐ નમઃ । મંત્ર ઘીમે ઘીમે બોલવા પૂર્વક ૧૦૮ વાર સહેદકુલો મૂર્તિ ઉપર (ચઢવા વાળા) ચઢવે તે માટે.

સમૂહમાં ૧૧ સવા લાખ નામ જાપ માટે ૧૨૫ સાઘક હ્રેય તો ૧૦૦૮ વાર પુષ્પ અથવા વાસકેયથી જાપ કરે. વઘારે સાઘક હ્રેય તો ૦૧૧, ૦૧૧, અડધી સંખ્યા કરી ગોઠવી શકાય. જપસંખ્યા અને જનસંખ્યા પ્રમાણે ૧૦૮, ૨૦૮, ના ૧૦ ચરણા કે પાંચ ચરણામાં જાપ કરાવવો. છેલ્લુ ચરણા બઘા ૧૦૮ વાર ૐ નમઃ સાથે બોલે તે રીતે કરાવી શકાય. કુલ ૧૨૫૦ માળા ગણવાથી સવાલાખનો જાપ થાય.

તે પછી “ ઘીજે ઘીજે અબુઘ શિશુને તું જ સદ્બુદ્ધિ દેજે,

રહેજે રહેજે મુજ પર સઘ તું પ્રસન્ના જ રહેજે.” ભાવથી સમૂહમાં બોલવું.

- સમય હ્રેય તો સ.જ્ઞાનની ૧ સ્તુતિ, પાંચ લોગસ્સનો કાઉસગ્ગ અને ખમાસમણા દેવા.

- સર્વને સહેદઘેરે (૨૭ ગાંઠ વાળી શકાય તેટલો મોટો) આપવો.

- ૧ નવકાર ---સંસ્કૃત બાકી--- પુનઃ ૧નવકાર આ ક્રમથી ૨૭ ગાંઠ બાંધવી એકવાર મંત્ર પુરે થાય એટલે ૨૭ ડંકા વગાડવા. કુલ ૨૭ વાર ૨૭ ડંકા વગાડવા.

- ૨૭ ગાંઠનો ઘેરે તૈયાર થાય એટલે ડાબા હથમાં ગાંઠવાળો ઘેરે રાખી જમણા હથથી તેને ઢાંકીને હ્રદય પાસે રાખી આંખો બંધ કરી મનમાં શુભ સંકલ્પ ૩ વાર કરવો અને ફરીવાર ૩નવકારણી માત્ર --સં-- ! ઘેરે મંત્ર સિદ્ધ થયો ગણાય અને તેને દરરોજ ૨૭ વાર ગાઠ ઉપર મંત્ર જાપવો. તેના ઉપર મંત્ર જાપ કરી શકાય. અથવા શુભદિને ગળામાં કે હથમાં પહેરી શકાય.

- સર. માની સમૂહમાં આરતિ ઉતારી છેલ્લે ૧ વ્યક્તિ સર.માની વાસકેય પૂજા કરે.

વિસર્જનવિધિ કરી, સર્વમંગલ કરવું.

વિસર્જન મંત્ર :- ઐવિસર વિસર શ્રી શ્રુતદેવી સ્વસ્થાનં ગચ્છ ગચ્છ પુનસગમનાય પ્રસીદન્તુ સ્વાહ ।

સ. જ્ઞાન વઘારવાના પ્રેકટીકલ કીમીયા.

કોઈ એક વિષયનું જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરવાનો મનમાં સાચો ભાવ જગાડવો.
(જ્ઞાન વિના સાચું સુખ નથી)

જે-તે વિષયના નિષ્ણાત પંડિત-પ્રોફેસર-જ્ઞાનીઓના સંપર્કમાં રહેવું.
શીખવા માટેનો ઉત્સાહ જણાવવો.

કોઈપણ વિષય-સૂત્ર, નિબંધ, લેખ કે પૂસ્તક માહિતિવાળી જેટલી પણ લેખિત સામગ્રી મળે તેને યથાયોગ્ય રીતે શાંતિથી વાંચો અને શું-શું નિર્દેશ કરે છે તેની નોંધ કરો.

કોઈ પણ મહત્વના મુદ્દાઓ ભાવાર્થ કે સૂચિતાર્થને પકડો અને અલગથી તેની નોંધ કરો.

સૂત્રની ગાથાઓ, શ્લોકો કે ગદ્યની મહત્વભરી પંક્તિઓને સહેજ મોટેથી, ઘીરેઘીરે ગણગણો ગાવાનું કહેવું તો ગાઓ અથવા ગુરુજનો પાસેથી શીખો.

કઠીન કે અઘરૂં લાગતા વિષયને કે સૂત્રને અર્થ સાથે કે તે અર્થના કલ્પનાચિત્ર સાથે જોડી દો.

કઠીન કે અઘરૂં વિષયને દ્રષ્ટાંત અનુભવ કે ઈતિહાસની ઘટના સાથે યથાયોગ્ય જોડી શકાય.

અક્ષરો, આકૃતિ, રેખાંકનચિત્ર કે પ્રસિદ્ધ ઘટનાસાથે પણ યાદ રાખી શકાય.

એકાગ્રતા, શાંતિ, ચિંતન પ્રશ્નોત્તરી, નોંધ અને આદ્યન-પ્રદ્યન કરતાં રહેવું. મૂળવાત અંતરમાં કે આવનાર લાભમાં સ.જ્ઞાન મહત્વનું કારણ જણાય, પુન્યબંધ અને પાપક્ષયનું પ્રબળસાધન સમજાય.

કેવળ ધનવાન થવા કરતાં જ્ઞાનવાન બનવામાં જીવનની સફળતા અને સાર્થકતા રહેલી છે.

વ્યક્તિને જે વસ્તુ કે ભાવ કરોડો રૂ. દેતા ન મળે તે સ.જ્ઞાનથી મળે છે.
સમ્યક્ત જ્ઞાનથી શું મળે ?

(૧) સાચા-ખોટાનો ભેદ જણાય,

(૨) સ્વભાવમાં સુધારો આવે

- (૩) માન-સન્માન અને સજ્જનતામાં વધારો થાય.
- (૪) પુણ્ય-પાપ-ધર્મ-અધર્મના ભેદ સમજાય.
- (૫) તત્કાલ યોગ્ય ઉચિત અને સાચો નિર્ણય કરી શકાય.
- (૬) દ્રષ્ટિ મૂલગામી, અને પાણગામી બને.
- (૭) ઉદરતા, ગંભીરતા, દીર્ઘદ્રષ્ટિ, વગેરે ગુણો પ્રગટે.
- (૮) સંસ્કાર, સંયમ અને સાદ્ગર્ભના પાઠ મળે.
- (૯) વૈરાગ્ય, અધ્યાત્મ કે આત્મજ્ઞાન મળે.
- (૧૦) સન્મતિ, સદ્ગતિ અને સિદ્ધિગતિ મળે.

સ.જ્ઞાનની શું ટળે ?

- (૧) ક્રોધ - કષાયને દૂર કરે અથવા સાચો પશ્ચાતાપ કરે.
- (૨) મનના વિકાસે શમાવે.
- (૩) ઉચ્છંબલતા, સ્વચ્છંદતાદિ દોષો ટળે.
- (૫) દીનતા-લાચારી-મજબૂરી ટળે.
- (૬) દુઃખો, દોષો અને પાપોના રસ્તે જતા અટકાવે.
- (૭) અવિનય, અવિવેક અને અસંસ્કારીયણું ટળે.
- (૮) પર્યાયવૃત્તિ અને પાપ પ્રવૃત્તિ ટળે.
- (૯) દુઃખ, દુર્ભાગ્ય અને દુર્બુદ્ધિ ટળે.
- (૧૦) પરપંચાત, પ્રમાદીયણું અને પરભાવવૃત્તિ ટળે.

આ યાદી હજુ લંબાવી શકાય પરંતુ એક વાત ચોક્કસ છે કે સ.જ્ઞાનથી જ સર્વ બંધનથી મુક્ત થવાય છે. અને સાચા-કાચમી સ્વભાવિક આત્મ સુખને પ્રાપ્ત કરી શકાય છે. પરંતુ તે માટે દ્રષ્ટિ, ભાવ અને પુરુષાર્થ જોઈએ. (અઘરું નથી અશક્ય નથી.)

સ.જ્ઞાનની તથા સરસ્વતીની આરાધના કરવાના મહત્વના દિવસો.

(૧) જ્ઞાનપાંચમ (કાર. સુદ્ય) જેને સૌભાગ્ય પંચમી, લાભ ચમ પણા કહેવાય છે. લભગભ ઓકટોબરના છેલ્લા વીકમાં નવેમ્બરમાં કે આ દિવસ આવે છે.

નૂતન વર્ષની શુભ શરૂઆતમાં જ જ્ઞાન પાંચમની આરાધના એટલું જ જણાવે છે કે સ.જ્ઞાન વિના તમે એકપણ ક્ષેત્રમાં સફળ થઈ ન શકો અને તમામ દર્દીનું એક જ નિદાન છે. સ.જ્ઞાનની કરેલી વિરાધના, આશાતના, દોષસેવન, જેવું નિવારણ આ જ્ઞાન પાંચમની આરાધનામાં છે.

કોઈપણ ઉંમરની વ્યક્તિએ આ દિવસે ઉપવાસ કરવો.

સાથીયા ચોખાના એકાવન કરવા. (દેસસરમાં કે જ્ઞાન માંડ્યું હોય ત્યાં.)

ખમાસમણા - એકાવન(૫૧) દેવા. (જે બપોરે દેવવંદન કરવાથી અલગ ન દેવા પડે.)

કાઉસગ્ગ - એકાવન (૫૧) લોગસસ સંપૂર્ણનો કરવો.

કાઉ.કરતાં પહેલા ઈચ્છ્યાવહિયા. સંપૂર્ણ કરી ઉભા થઈ બે હથ જોડી બોલવું ઈચ્છકારેણા સંદિસ ભગવન્ શ્રી મતિજ્ઞાન, શ્રુતજ્ઞાન, અવધિ-જ્ઞાન, મન: પર્યવજ્ઞાન, કેવળજ્ઞાન એ પંચમહ્વજ્ઞાન આરાધનાર્થ કાઉસગ્ગ કરું ? ઈચ્છં શ્રીમતિવિજ્ઞાન.... કરેમિ કાઉસગ્ગં વંદણાવત્તિયાએ પૂઅણાવત્તિયાએ. વગેરે સૂત્ર પદ બોલી અપ્યાણં વોસિસમિ કહી ૫૧ એકાવન લોગસસ સંપૂર્ણ ગણી પ્રગટ લોગસસસૂત્ર કહી કાઉ. પૂસે કરવો.

આ દિવસે સવારે સાંજે પ્રતિક્રમણ, શક્ય હોય તો પૌષધવ્રત, વ્યાખ્યાન શ્રવણ, બપોરે દેવવંદન અને ઐં હ્રીં નમો નાણસસની ૨૦ નવકારવાળી ગણાવી બીજે દિને સવારે નવકારણીનું પચ્ચક્ષણ કરવું.

(૨) વસંતપંચમી મહ્વ,સુદ, પાંચમ (શ્રી સરસ્વતી પૂજા) ડીસે. કે જાન્યુ. મહિનામાં આવે છે.

સ.જ્ઞાનની અધિષ્ઠત્રીમા સરસ્વતીની પ્રકૃષ્ટ પ્રકારે પૂજા કરવી (આરાધના)નો આ પાવન દિવસ છે. આ દિવસે એકલાદુધથી દિવસે પક્ષાલ કરવો. જલ, ચંદન, પુષ્પ, ઘૂપ, દ્વિપપૂજા, નૈવેદ્ય, ફળ ઘસવતા, ચુંદડી ઓઢાડવી આભૂષણ પૂજા કરવી. અને છેલ્લે આરતી ઉતારવી.

આ પ્રત્યેક પૂજાના મંત્રો સરસ્વતી પૂજન વિધિમાં આપેલ છે ત્યાથી જોઈને બોલવા.

આ બાહ્યભક્તિ ત્યારે લેખે લાગે છે, સફળ થાય છે. જ્યારે અંતરમાં આ પ્રત્યે અહ્યેભાવ જાગે છે. લાખો-કસેડોજીવો દુનિયામા વસતા હોવા છતાં મને આ સ.જ્ઞાનની દેવીની આરધના કરવા મળી. જે માસી અજ્ઞાનતાદિ મહ્યદેખોને દૂર કરવા સમર્થ છે. મા સર્વચિંતા ચૂસી સર્વ વાંછિત આપી શકે છે. તેથી શ્રદ્ધા, વિશ્વાસ, પ્રેમ, અને વિવિધભાવોથી મા સાથે સંવેદના કરતાં કરતાં પૂજા કરવી.

આ દિવસે શક્ય હોય તો સાડાબાર હજારનો જાપ અથવા ૨૦ નવકરવાળી નેચના મંત્રની ગણવી શક્ય હોય તો ખીરનુ એકસણું કરવું. અથવા ભર્યે ભાણે પણા ઉણોદસીવાળી એકસણું કરવું.

-----સંસ્કૃત બાકી-----

છેલ્લે જે કંઈપણ ભૂલચુક થઈ હોય તે ખસ અંતરથી ક્ષમાપના માંગવી. પછી સેજ ૧ માળા જ્ઞાનમાં વધારે થાય છે. સ્મૃતિ બુદ્ધિમાં ક્ષયદે થાય છે. એકગ્રતા, શાંતિ, માંગવી, પછી સેજ ૧ માળા ગણવી જ્ઞાનમાં વધારે થાય છે. સ્મૃતિ-બુદ્ધિમાં ક્ષયદે થાય છે. એકગ્રતા, ગંભીરતાદિ ગુણો મળે છે.

(૩) આસો સુદ ૭,૮,૯ આયંબિલની ઓળીના છેલ્લા ૩ દિવસ) તથા ચૈત્ર સુદ ૭,૮,૯ (આ અલગ ઓકટોબર માસમાં આવે છે. ચૈત્રમાસમાં આવે છે) મૂળ નક્ષત્ર આ દિવસમાં અવશ્ય ગોઠવાઈ જાય છે. જે દિને મૂળ નક્ષત્ર હોય તે દિનથી ત્રણ દિવસ આંબેલ અથવા ખીરના એકશન કરવા પૂર્વક, મૌન, બ્રહ્મચર્યપાલન સહિત મંત્રજાપ કરવાં.

આ ત્રણ દિવસ સવાર-બપોર (મધ્યાહ્ન) સાંજ ત્રિકાળ શ્રી બપ્પભટ્ટસૂરિજી મ.સા.નું કલમસલ વિહંગમ વાહના. સ્તોત્ર ૧૨-૧૨ વાર બોલવું જેથી એક દિવસમાં ૩૬ વાર અને ત્રણ દિવસે ૧૦૮ વાર સ્તોત્ર જાપ થાય.

આ સ્તોત્ર ગણતા પહેલા મા સરસ્વતીનું સરસ આલંબન, પૂજાકૃમ કે એકાંતમાં ઉભુ કરવું.

માની છબી કે મૂર્તિ સામે શાંત, પવિત્ર અને પ્રસન્ન થઈને ઉત્સાહથી પુષ્પપુજા (જાઈ કે જુઈ ફલથી) કરવી. રાંડ સ્તુતિગાવી. તમાસ પ્રભાવે માર

બધા દુઃખો, દોષો અને પાપો નષ્ટ થાઓ. અને મારુ જે જ્ઞાનપ્રાપ્તિ વગેરેનું વાંછિત છે તે આપના પસાચે પ્રાપ્ત થાઓ.” આમ ત્રણવાર બોલી ૩ નવકાર મંત્ર ગણી ૧૨ વાર સ્તોત્ર પાઠ ઉમંગથી કરવો. ગણવા ખાતર ઝડપથી ન ગણી જવું. અને છેલ્લે નીચેનો મંત્ર ત્રિકાલ

મંત્ર : ----સંસ્કૃત બાકી-----

તે પછી દરરોજ ૧ વાર સ્તોત્ર અને ૧ માળા ગણાવછ.

સઘળી ભાવનાઓ, કામનાઓ પૂરી થાય છે. અને સાચા રસ્તે ચડાવી જીવનને પવિત્ર બનાવે છે. ઐ નમો ભગવતિ ! શ્રુતદેવી । હંસવાહિની સ્વાહ્ય ।

આ મંત્ર ચૈ.સુ. ૧ થી ૯ (નવસત્રી) સુધી સ્તોત્ર ૧૦ હજારના જાપ કરે તો ઘણો મનવાંછિત લાભ થાય.

(૪) દિવાળી : આસો વદ ૧૩,૧૪,૦૧ (વર્ષના છેલ્લા દિવસો) લગભગ ઓકટબર મહિનામાં આવે છે.

આ દિવસો દૈવીજગતની સાધનાના છે. આ દિવસમાં કરેલો મંત્રજાપ વધુ સફળ બને છે. ત્રણ દિવસ પવિત્ર અને પ્રસન્ન થઈને મા ની પૂજા કરવો પછી મંત્રજાપના નિયમો પૂર્વક જાપ કરવો ૧૦૮ નવકાર મંત્ર ગણી મંત્રજાપ કરવી અને શક્ય હોય તો સવાલાખનો જાપ કરવો.

સરસ્વતી મંત્ર : ઐ ઐ નમઃ । ઐ લંબાવીને શુદ્ધ ઉચ્ચાર પૂર્વક બોલવો.

અથવા : -----સંસ્કૃત બાકી----- ૧૨ માળા ગણાવી

અથવા પોતે અગાઉથી સ્તોત્ર ગણતાં હોય તે મંત્રનો પણ ગણી શકાય. ત્રિકાલજાપ કરવાથી. મન તેમાં એકતાન બની શકે છે. સંસારથી જેટલા વધુ અલિપ્ત રહી. પવિત્રતા પૂર્વક શ્રદ્ધા - ઉમંગથી જાપ કરશો તો તે વધુ ફળશે.

-----સંસ્કૃત બાકી-----

(૫) ગુરુપુષ્યામૃત યોગ

જે વર્ષમાં વધીને ૩ કે ૪ વાર આવે છે. ગુરુવારે પુષ્ય નક્ષત્ર મળે તો આ યોગ થાય.

ચંદ્ર એ મન સંચાલન કરે છે. મન આત્મા સાથે સીધો સંબંધ ધરાવે છે. મનને પવિત્ર સ્થિર, અને શાંત કરવામાં ધર્મ અને અધ્યાત્મનો કારક ગુરુ ગ્રહ અતિ મહત્વનો ભાગ ભગવે છે. અને તેમાં સાથે સમિલન થાય એટલે પુષ્પું જ શું ? બે ટોચની અમૃત શક્તિઓનું પૃથ્વી ઉપર અવતરણ એ અવતરણો પવિત્ર મંત્રજાપ કરનારને જલ્દીથી મળે છે. ફળે છે.

આ દિવસે કોઈ ધર્મ કે અધ્યાત્મની શુભ શરૂઆત, મંત્ર-મૂર્તિ, માળા કે દિવ્ય સાધનોની સિદ્ધિ સહેલાઈથી પ્રાપ્ત થઈ શકે છે. મંત્રની શુભશરૂઆત કે મંત્રનું ઉલ્લાસથી પુનરાગમ વધુ ફળદાયી બને છે.

આ દિવસે બને તો આંબેલયા એકાશન કરવું. નિત્ય આરાધના જે કરતાં હો તે કરવી. મંત્રજાપ અગાઉના નિયમો-સૂચનો પૂર્વક કરવા. નમો મંત્ર ગ્રહણ કરવાનો હોય તો ગુરુમુખેથી ગ્રહણ કરવો.

આ દિવસે સાડાબાર હજાર (૧૨૫ માળા) નો જાપ ગણાય તો ઉત્તમ, નહીત ૨૦ માળા જરૂર ગણાવી ગણાવી જોઈએ.

મંત્ર - (૧)----- સંસ્કૃત બાકી----- સ્વાહ્ય ।

(૨)

રવિપુષ્પનો પાવન દિવસ પણ ઉપરોક્ત ફળ વાળો છે. તેમાં કરેલો જાપ સિદ્ધિ આપનારી બને છે.

(૩) ચંદ્રગ્રહણ કે સુર્યગ્રહણ :- વર્ષ દરમ્યાન બે કે ત્રણ દિવસ જ આવતાં હોય છે. અને જે ગ્રહણો ભારતમાં દેખાય તે જ દિવસોમાં ગ્રહણના સ્પર્શકાળથી મોક્ષકાળ સુધીનો ઉત્તમ ગણાય છે. પણ આખો દિવસ નહીં.

આ સમયમાં જે મંત્ર ગુરુમુખેથી ગ્રહણ કરેલો હોય તેનો જાપ કરવાથી વધુ ફળે છે.

(ગ્રહણ દરમ્યાન ભોજન-પાન-દેશદર્શન-પૂજાદિનો નિષેધ છે.) થેતી ઘરમાં એકાંતમાં માનસપટ ઉપર પરમાત્મા અને સર. મા ઉત્તમ આલંબન ગોઠવી મંત્રજાપ કરવો.

મંત્ર :

સંસ્કૃત બાકી (૧), (૨), (૩) , ચંદ્રગ્રહણ વખતે ૧૦૮ વાર ગણાવો. વિશેષ જાણકારી સરસ્વતી પ્રસાદ પે.નં. ૧૯૧ ઉપર જોવું.

(૭) સુદ્યક્ષની પામ અગીયારસ તેરશ + બુધ કે ગુરુવાર....

બુધ એ બુદ્ધિ વધારનારો વાર છે. તો ગુરુ એ જ્ઞાન, ડહાપણ, ધીર-ગંભીરતાદિ ગુણ વધારનારો વાર છે. સુદ પાંચમ અગીયારશ તેરશ અને જ્ઞાન આરંધનાની તિથિ છે.

આ તિથિ અને વારનું સુભગ મિલન પણ મા સરસ્વતીની વિશિષ્ટ આરંધના-જાપ-સેવા ભક્તિ કરવાનો દિવસ ગણાય છે.

આ દિવસે શક્ય હોય તો એકાશન કરવું. નહિંતર અભક્ષ્ય-કંદમૂળ રાત્રીભોજનનો ત્યાગ કરવો.

પૂજા-સ્તુતિ-સોત્રજાપ ભાવથી ૦૧૧ કલાક સુધી કરવા. પોતાના મંત્રજાપની ૨૦ માળા ગણાવી.

અથવા મંત્ર :

(૧) ઐ શ્રી સરસ્વતી દેવ્યૈ નમઃ સંસ્કૃત બાકી-----

છ માસ સુધી નિરંતર સુદ કે વદ તેરશની દિવસે ત્રિકાળ માળા ગણાવાથી મનવાંછિત લાભને પામે આ મહાપ્રસાદ પામે આ મહાપ્રભાવશાળી મંત્ર છે. સંશય ન રાખવો.